

Vår ref.: AK
Deres ref.:

Vår dato: 22.09.21
Deres dato:

Namdal regionråd

postmottak@namdalregionrad.no

INNSPILL TIL KYSTSONEPLAN - ARNØYFJORDEN I NÆRØYSUND KOMMUNE

Det vises til høring om planforslag til ny kystsonoplan for Namdalen og Fosen, i forbindelse med at planen er til offentlig ettersyn.

Norges Kystfiskarlag er en fag- og interesseorganisasjon for kystfiskere, og teller i overkant av 700 medlemmer langs hele kysten.

I forbindelse med arbeidet med det nytt planprogram har vi mottatt tilbakemelding fra medlemmer i Nærøysund som gjelder området 3.2.11.13 - Arnøyfjorden i Nærøysund kommune. Arealformålet er i dag kategorisert som et kombinerområde for ferdsel, fiske, friluftsliv og natur. Deler av arealene søkes gjennom konsekvensutredningen omgjort til enbruksareal forbeholdt akvakultur, etter at Midt-Norsk Havbruk AS har søkt om etablering av akvakultur i Arnøyfjorden. Norges Kystfiskarlag fraråder dette på det sterkeste.

Gjeldende planstatus

Planstatus i området er et kombinertområde for Ferdsl, Fiske, Friluftsliv og Natur. I det nye planforslaget for Nærøysund omtales området i Arnøyfjorden som Bruk og vern av sjø og vassdrag, som ekskluderer akvakultur (FFFN-9). Området inkluderer fiskeriinteresser av betydning, selv om dette ikke er vesentlig drøftet i konsekvensutredningen.

Fiskeriinteresser ikke tilstrekkelig vurdert

Tiltak eller inngrep som kommer i konflikt med sjøarealer avsatt til allmenne flerbruksområder, er ikke tillatt. Konsekvenser for både ferdsel, fiske, friluftsliv og natur skal utredes. Fiskeriaktivitet og økologi skal benyttes som grunnlag for vurdering av arealdisponeringer i flerbruksområder, hvorpå hensynet til gyte- og oppvekstområder for fiskeyngel og fiskefelt bør tillegges vekt i konfliktilfeller. Arnøyfjorden er et slik tilfelle.

I konsekvensutredningens side 192 er det bare tiltak eller inngrep som kan bli til hinder for utøvelse av friluftsliv eller reduserer områdets kvalitet som natur- og friluftsområde som ikke tillates. Konsekvenser for fiskeri er etter vårt skjønn ikke vurdert godt nok. Norges

Kystfiskarlag mener at hensynet til fiskeriaktivitet, herunder også at fjorden er et viktig gyteområde for torsk og andre sårbare arter, potensiell miljøpåvirkning som følge av etablering av nok et oppdrettsanlegg i en terskelfjord ikke vurdert. Konklusjonen om at datasett og kunnskapsgrunnlag er godt nok til at kommunestyret kan ta beslutning om å endre arealavsetningen i Arnøyfjorden er dermed feil.

Midt-Norsk Havbruk AS ønsker å etablere akvakulturlokalitet i området, men tiltaket strider med dagens plan. En etablering vil måtte innebære en dispensasjonssak i forhold til dagens arealplan i sjø. Som følge av dette er det gjort en avveining av ulike interesser i konsekvensutredningen, hvor det blant annet konkluderes med at etablering av akvakultur ikke vil være i konflikt med fiskeri og/eller med gytefelt registrert av Fiskeridirektoratet. Dette stemmer ikke, og derfor anser Norges Kystfiskarlag det som nødvendig å påpeke konsekvensene for fiskeri i Arnøyfjorden, som har rike forekomster av ulike fiskeslag, men også gyteområder for nasjonalt sårbare bestander som kysttorsk og uer. Det presiseres i tillegg til at det synes å være en god stund siden kystnære fiskeridata er oppdatert for området, og således et arbeid som Fiskeridirektoratet bør prioritere i forbindelse med planarbeidet for å sikre oppdatert kunnskap på fiskeriinteresser. Regionrådet bør på vegne av berørte fiskere anmode Fiskeridirektoratet om å igangsette oppdatering av kystnære fiskeridata i forbindelse med kystzoneplanen. I følge Fiskermanntallet for Nærøysund kommune er det registrert 180 fiskere bare i Nærøysund. Norges Kystfiskarlag anser det som helt nødvendig at disse, men også fiskere i hele regionen tas med i medvirkningsprosessen i utarbeidelse av ny kystzoneplan.

Under følger en oversikt over typer fiskerier som vi mener vil berøres negativt dersom det tillates etablering av akvakultur i Arnøyfjorden.

Kysttorsk

Ifølge Fiskeridirektoratets kartverktøy for fiskeri er Arnøyfjorden kategorisert som et lokalt viktig gytefelt for torsk/kysttorsk. Lokale fiskere og fritidsfiskere som kjenner fjorden godt har over mange år registrert at det er en økende, og til dels tett bestand av kysttorsk i området.

Bestandene av kysttorsk, både nord og sør for Stadt (62°N) har vært vurdert som kritisk lave nasjonalt, og en gjenoppbyggingsplan for kysttorsk nord for Stadt fra 2011 har ikke vært vellykket. En ny vurdering av status for kysttorsk nord for Stadt har nylig blitt gjennomført (2020), med forslag til forvaltningstiltak og ny gjenoppbyggingsplan der det blant annet foreslås redusert fiske om høsten og beskyttelse av kysttorskens gyteområder.

Beskyttelse av kysttorskens gyteområder anses i denne sammenheng som svært viktig for å bygge opp bestanden, og Norges Kystfiskarlag frykter etablering av nok et oppdrettsanlegg i Arnøyfjorden vil kunne påvirke kysttorskbestanden negativt.

Uer

Det er registrert forekomster av uer i de dypeste partiene av fjordbassenget. Data fra Havforskningsinstituttets nasjonale tokt viser en klar reduksjon i bestanden av vanlig uer, og bestanden er på det laveste nivået som noen gang er målt. Bestanden har hatt liten rekruttering siden sent på 1990-tallet. Ettersom ueren er sårbar vil det også ha negative konsekvenser

dersom utslipp i området skulle øke. Dette pga. at strømforholdene og vannutskiftingen i dypere sjikt av fjorden er svært begrenset ettersom Arnøyfjorden er en terskelfjord. Vannutskifting i dypere vannlag skjer kun gjennom 2 smale renner, én på sørsiden av Tviberg – Tvibergsråsa og en enda smalere renne nordsiden, rett nord for Geitryggen-lokaliteten.

Sild

Arnøyfjorden og spesielt indre del er fra gammelt av kjent som en god sildevåg, med periodevis stort innsig av sild både på ettersommeren og på vinteren. Det antas at silda også gyter i området. Området ved Dyneset rett innenfor Tjuvholmen er en velkjent lokalitet for hekling av sild av fritidsfiskere. Profesjonelle fiskere har hatt gode fangster med låssetting av sild helt innerst i fjorden.

Makrell

Det er gode forekomster av makrell i fjordbassenget på ettersommeren/tidlig høst.

Sjørørret

Det er oppgang av sjørørret både i Valelva helt innerst i fjorden og flere bekkedrag på flere lokaliteter på nordsiden av Arnøyfjorden, fra Valvågen helt innerst og utover i hele fjordbassenget mot Arnøybrua. Sjørørreten benevnes i flere sammenhenger som en truet art og er spesielt sårbar i forbindelse med lakselusproblematikken.

Rekefelt

Det er registrert et rekefelt i området fra Geitryggen og østover mot omsøkte lokalitet. Området forvaltes med rekefølging av kystfiskere i regionen. I forbindelse med tidligere søknader om oppdretts-konsesjoner og utvidelse av disse (Geitryggen) er det vektlagt at anleggene m/fortøyninger ikke må komme i konflikt med rekefølging. Fra andre områder langs kysten foreligger det kunnskaps-materiale om at rekefeltene er sårbare og kan bli sterkt påvirket av driften av oppdrettsanlegg. (forspill, ekskrementer, slam) Nærheten til allerede eksisterende anlegg fører til en del konflikt, da avrenning og ekskrementer fra anleggene legger seg ned i de dypeste partiene i fjorden. Det er her at reke-bestanden lever. Fra de dataene en foreløpig har med hensyn til strømforhold så blir strømfrekvensen og vannutskiftingen dårligere jo dypere en kommer inne i fjordbassenget. En terskelfjord må forvaltes som et sårbart økosystem og det må tillates en minst mulig grad av ulike forurensningskilder.

Kysttorskvernet og andre sårbare arter må hensyntas i kystsoneplaner

Norges Kystfiskarlag har over tid påpekt viktigheten av å få på plass en ny og troverdig gjenoppbygningsplan for kysttorsk, og i den forbindelse bedt om at situasjonen i større grad vurderes ut ifra et helhetlig forvaltningsperspektiv. Med bakgrunn i dette må det innhentes

mer kunnskap om eksterne påvirkningsfaktorer til en stadig minkende kysttorskbestand, ettersom flere år med begrensninger og adferdsregulering i fiskeriene ikke har bidratt til å få opp kysttorskbestanden. Vi mener i denne sammenheng det er nærliggende å undersøke hvilken effekt annen næringsvirksomhet har på bestanden. En nærmere kartlegging av forurensningskilder i kysttorskens og andre sårbare bestanders gytefelt er derfor nødvendig, som igjen er et ansvar som går ut over fiskerimyndighetenes ansvarsområder.

Norges Kystfiskarlag vil derfor på det sterkeste anmode om at både kysttorskvern og hensynet til andre sårbare bestander som f.eks. uer tas hensyn til i Namdal regionråds kystsoneplanlegging.

Med vennlig hilsen
NORGES KYSTFISKARLAG

Annsophie Kristiansen
daglig leder

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.